

Da en følgelov om 2. direktiv vil ændre bestemmelserne om egne aktier gennemgribende, er det i overensstemmelse med panelet foreslået at erstatte bestemmelsen i AL § 101, stk. 1, med en bestemmelse, der svarer til 2. direktivs art. 22, stk. 1, litra b. Pligten til at opretholde en reserve tillige med de øvrige betingelser for erhvervelse af egne aktier forekommer at være en tilstrækkelig støtte for reglerne på dette område, hvorved bemærkes, at bestemmelser om egne aktier forventes optaget senere i en følgelovgivning vedrørende 2. direktiv. Ud fra lignende betragtninger kan tillige AL § 101, stk. 2, om fradrag af aktier i moderselskabet, der ejes af datterselskaber – »crossholding« – ved værdiansættelse af moderselskabets aktier/anpartar i datterselskaber ophæves. De ovenfor anførte betragtninger gælder tilsvarende for anpartsselskaber, for hvilke der gælder et principielt forbud mod erhvervelse af egne anpartar, men hvor bestemmelsen i forslaget § 39 alligevel kan få betydning på grund af undtagelser fra forbudet, jfr. her ApSL § 30.

Da der kan være vanskeligheder i forbindelse med afsættelse af en særlig reserve i tilfælde, hvor erhvervelsen af egne aktier/anpartar endnu ikke er undergivet de særlige krav i 2. direktiv, er der som stk. 5 i § 66 foreslået en overgangsordning for sådanne aktier/anpartar, der i stedet er underlagt de hidtidige regler.

Til § 40

Art. 59 i 4. direktiv giver medlemsstaterne mulighed for at tillade anvendelse af den såkaldte »equity-method«, også kaldet »den indre værdis metode«, ved værdiansættelsen i moderselskabets årsregnskab af kapitalandele i dattervirksomheder. Baggrunden for anvendelsen af metoden er et ønske om i moderselskabets årsregnskab at afspejle koncernens situation så nært som muligt – en art koncernregnskab ved »one-line-consolidation«, hvorved forstås, at datterselskabernes resultater, henholdsvis værdier indgår i moderselskabets regnskab på en enkelt linie. Hertil kommer interessen i at vise den værdi, dattervirksomhederne driftsmæssigt har for moderselskabet. Dette er i almindelighed ikke muligt ud fra en værdiansættelse til anskaffelses- eller kostprisen for de kapitalandele, der ejes i dattervirksomheder, og ved indtægtsføring af modtaget udbytte fra dattervirksomhederne. Anvendelse af »den indre værdis metode« kan dog ingenlunde udgøre en erstatning for et egentligt koncernregnskab.

Art. 59 er gjort anvendelig på værdiansættelsen af kapitalandele i »tilknyttede virksomheder«. Det

te begreb må inden for dansk ret indtil videre anses for ensbetydende med dattervirksomheder. Artiklen fastsætter en række betingelser for anvendelse af metoden. Dette skal ses i lyset af, at reglen i opskrivningssituationer udgør et alternativ til forslaget § 30 om opskrivning af anlægsaktiver.

Det bestemmes i art. 59, litra a, at det særskilt i noterne skal fortælles, at metoden anvendes.

Endvidere skal årsregnskabet ifølge litra b oplyse forskellen mellem anskaffelsesprisen for de pågældende kapitalandele og den del af egenkapitalen, som kapitalandelene repræsenterer. Værdierne skal beregnes på tidspunktet for anskaffelsen. Principielt svarer denne fremgangsmåde til den i udkastet til 7. direktiv om koncernregnskaber foreskrevne metode for beregning af koncernelimineringsdifferencen. Herved opnås et udtryk for koncern-goodwill, som også kan være negativ, hvis anskaffelsesprisen for kapitalandelene er mindre end den dertil svarende bogførte egenkapital i dattervirksomheden. I modsætning til udkastet til koncernregnskabsdirektivet foreskrives ikke her afskrivning på forskelsbeløbet.

Metoden indebærer ifølge litra c, at anskaffelsesværdien for kapitalandelene i dattervirksomheden opskrives eller nedskrives i moderselskabets balance i overensstemmelse med dattervirksomhedens resultat. Er dette positivt, opskrives kapitalandelene. Er det negativt, skal de tilsvarende nedskrives.

Efter litra d skal de samlede opskrivnings- eller nedskrivningsbeløb medtages i en særskilt post i resultatopgørelsen. Herved kommer moderselskabets resultatopgørelse til at afspejle dattervirksomhedernes resultater.

Da deklareret udbytte fra dattervirksomheder i realiteten udgør en overførsel af reserver til moderselskabet, som bevirker en reduktion af dattervirksomhedernes reserver, følger det naturligt, at kapitalandelens værdi nedskrives tilsvarende i moderselskabets balance, jfr. litra e.

Endeligt foreskrives det i litra f, at de efter ovenstående regler indtægtsførte beløb med fradrag af de udelte udbytter, jfr. ovenfor ad litra e, skal optages i en særlig reserve, der ikke er disponibel til uddeling til selskabsdeltagerne i moderselskabet. Direktivet hindrer imidlertid ikke, at denne reserve kan anvendes til dækning af tab. Reserven vil også kunne overføres til selskabskapitalen ved fondsemission.

Aktieselskabsloven indeholder ingen særlige bestemmelser om anvendelse af metoden, og regnskabspraksis har ikke været ganske éntydig på dette område. En række børsnoterede selskaber og